

ที่ อด ๐๐๒๓.๖/ว ๒๕๖๗

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี

ถนนประจักษ์มิตร อด ๕๓๐๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี และนายกเทศมนตรีเมืองอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๓๙๘

ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุดรธานีได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมป่าไม้ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดให้ความเห็นตามประเด็นการรับฟังพร้อมข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดอุดรธานีพิจารณาแล้ว จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสหวิธ อภิชัยวิศรตุกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทร.๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๓

ผู้ประสาน นางศรัณย์ลักษณ์ ภูสุวรรณ ๐๘-๘๒๘๐-๘๔๑๒

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์

เลขที่รับ..... 3683

วันที่..... 6 มิ.ย. 2567

เวลา.....

☐ บ. ☐ บ. ☐ ส. ☐ ก. ☐ ก. ☒ บ.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๓๙๘

มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส. ๑๖๐๔.๖๓/๘๔๗๐

ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กรมป่าไม้ ขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดให้ความเห็น ตามประเด็นการรับฟังพร้อมข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอให้จังหวัดแจ้งบุคลากร สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

๐๘

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายพีรวิทย์ พงศ์สุรชีวิน โทร. ๐๖-๑๔๐๒-๗๑๑๑

ที่ ทส ๑๖๐๔.๖๓/ ๘.๕.๗๐.

www.forest.go.th

ทส. ๑๖๐๔.๖๓/ ๘.๕.๗๐.
๒๓๗๗๕
วันที่ 20 พ.ค. 2567
ตรา

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งพระราชกฤษฎีกาอย่างน้อยต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชนและเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน รวมทั้งหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว จึงขอให้ท่านพิจารณาให้ความคิดเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ในส่วนที่เกี่ยวข้อง แจ้งกรมป่าไม้ทราบ ภายในวันที่ ๐๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ และขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดให้ความเห็นตามประเด็นการรับฟัง พร้อมข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารและแสดงความคิดเห็นได้ตาม QR-Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

คุณสมบัตินี้ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้า

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรณรักษ์ เสริมทอง)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองวิเทศสัมพันธ์
เลขรับ 1635
วันที่ 20 พ.ค. 2567
เวลา

สำนักจัดการป่าชุมชน

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๖๓๙

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๔๑๖

www.forest.go.th

ร่างระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

<https://shorturl.at/fmtU>

แสดงความเห็นผ่าน

ระบบกฎหมายกลาง

<https://t.ly/dfnlx>

“No Gift Policy ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม”

ประกาศกรมป่าไม้
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อ
ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. ....

กรมป่าไม้ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมาย เห็นสมควรให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... เพื่อให้การบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป ก่อภาระหรืออุปสรรคแก่ประชาชนเท่าที่จำเป็น ลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกัน ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... กรมป่าไม้จะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตลอดจนต้องกระทำตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ซึ่งจะต้องมีประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย คำแนะนำ และแนวทางดังกล่าว กรมป่าไม้จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ ร่างพระราชกฤษฎีกาที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความใน มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่

ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. ....

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามคิวอาร์โค้ดท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) ชุมชนที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงกันกับพื้นที่ป่า
- (๒) หน่วยงานของรัฐ
- (๓) หน่วยงานเอกชน
- (๔) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

รับฟังผ่านทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ www.forest.go.th เว็บไซต์สำนักจัดการป่าชุมชน <https://www.forest.go.th/community/> และเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. ....

มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติไว้ว่า การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็น

ขอบเขตการบังคับใช้ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... มุ่งหมายที่จะใช้กับพื้นที่อื่นของรัฐที่มีใช้เป็นที่ป่าในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และเป็นพื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ โดยพื้นที่อื่นของรัฐดังกล่าว อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายแต่ละฉบับที่หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติหลักการสำคัญไว้ประการหนึ่งว่า การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงเขตหรือเพิกถอนพื้นที่ป่าหรือเปลี่ยนแปลงสถานะหรือถอนสภาพพื้นที่อื่นของรัฐที่นำมาจัดตั้งเป็นป่าชุมชน ดังนั้น ในการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐควรใช้หลักการได้รับความยินยอมจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐนั้นตามกฎหมายให้เป็นผู้อนุญาตให้นำพื้นที่อื่นของรัฐที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ป่ามาจัดตั้งเป็นป่าชุมชนได้

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

การจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... เนื่องจากมีประชาชนและชุมชนจำนวนมากที่พึงพึงใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อื่นของรัฐ จึงจำเป็นต้องมีการสนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ และส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ และบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ อันจะส่งผลให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน

๒.๓ ประโยชน์...

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

ประชาชนและชุมชนได้ร่วมกันอนุรักษ์ ป่าไม้ จัดการ บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าที่อยู่ในพื้นที่อื่นของรัฐตามที่กฎหมายป่าชุมชนกำหนด

๒.๔ ประเด็นสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกา

บทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้มุ่งหมายให้บุคคลและชุมชนได้ประโยชน์จากป่าชุมชน เกิดเจตคติในการดูแลรักษาและจัดการป่าชุมชนร่วมกับรัฐ เพื่อป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศและของมนุษยชาติสืบไป และมุ่งหมายเพื่อกำหนดสาระแห่งสิทธิของบุคคลและชุมชนในการอนุรักษ์ ป่าไม้ จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุลและยั่งยืน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรองไว้ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการกำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็นในพื้นที่อื่นของรัฐ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน โดยร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. ....

แบ่งเนื้อหาเป็น ๕ หมวด มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยาม
๒. หมวดที่ ๑ บททั่วไป
๓. หมวดที่ ๒ การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ
๔. หมวดที่ ๓ การจัดการป่าชุมชนพื้นที่อื่นของรัฐ
๕. หมวดที่ ๔ การควบคุมดูแลป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ
๖. หมวดที่ ๕ การเพิกถอนป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

ในการนี้ กรมป่าไม้ จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องตอบแบบรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. .... ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ผ่านทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ www.forest.go.th เว็บไซต์สำนักจัดการป่าชุมชน <https://www.forest.go.th/community/> และเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

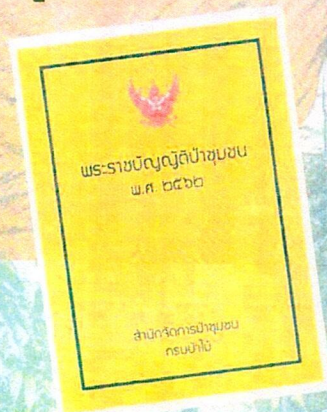

(นายบรรณรักษ์ เสริมทอง)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็น

ร่าง พระราชกฤษฎีกา
การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ พ.ศ. ....

สแกนแสดงความคิดเห็น

<https://shorturl.asia/x4jJ>

<https://shorturl.asia/Vgois>

ท่านสามารถสแกน QR-Code
เพื่อแสดงความคิดเห็น

สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ
พ.ศ. ....

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็นในพื้นที่อื่นของรัฐ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการข้างต้น

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยอย่างน้อยต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็น จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ร่าง

พระราชกฤษฎีกา
การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ
พ.ศ. ....

.....
ให้ไว้ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนด...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ..... ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ
พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ป่าชุมชน” หมายความว่า ป่าชุมชนที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่อื่นของรัฐ

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐตามพระราชกฤษฎีกานี้ เป็นการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่านอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ในความปกครองดูแลของหน่วยงานของรัฐอื่น อันหมายความว่า พื้นที่ป่าที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมายว่าด้วยนิคมสร้างตนเองและนิคมสหกรณ์ กฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ กฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๖ การนำพื้นที่อื่นของรัฐที่เป็นพื้นที่ป่ามาขอจัดตั้งเป็นป่าชุมชนนั้น ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก่อน

กรณีที่พื้นที่อื่นของรัฐใดตามมาตรา ๕ มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการขอใช้ประโยชน์จากพื้นที่อื่นของรัฐนั้นไว้เป็นการเฉพาะ นอกจากการขอความยินยอมตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

มาตรา ๗ เมื่อได้รับความยินยอมจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐ หรือได้ดำเนินการหลักเกณฑ์และวิธีการการขอใช้ประโยชน์จากพื้นที่อื่นของรัฐตามมาตรา ๖ วรรคสอง โดยได้รับความยินยอมจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐแล้ว ให้การจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๒

การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

ส่วนที่ ๑

การกำหนดขนาดพื้นที่และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

มาตรา ๘ การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐต้องสอดคล้องกับการส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนในรูปแบบของป่าชุมชน โดยป่าชุมชนต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ
- (๒) การฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตป่าชุมชนโดยการปลูกป่าทดแทน
- (๓) การเสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการจัดการป่าชุมชน
- (๔) การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลายของชุมชนในการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา การควบคุมดูแล และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน
- (๕) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา ๙ การกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐให้พิจารณาความเหมาะสมถึงสภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชน และศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป่าชุมชนด้วย

การพิจารณาศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป่าชุมชน ให้พิจารณาจากบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาป่ามาอย่างต่อเนื่อง และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคประชาสังคม หรือสถาบันการศึกษา ในการจัดตั้งป่าชุมชนประกอบด้วย

การพิจารณาอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนขนาดใหญ่จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนหรือคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนสามารถแสดงให้เห็นคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเห็นได้ว่ามีศักยภาพและความสามารถในการดูแลรักษาป่าชุมชนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ประจักษ์

มาตรา ๑๐ การกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ ให้นำระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน ที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ ต้องเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในป่าชุมชนที่กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชนให้เป็นบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ที่สามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชน รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนในบริเวณนี้ได้ ตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้ แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากไม้ในบริเวณนี้ได้ เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นตาม ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนซึ่งออกตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๒

การยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชน

มาตรา ๑๑ ชุมชนที่ประสงค์จะนำพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนแล้ว ซึ่งอยู่นอกเขตป่าอนุรักษ์มาขอจัดตั้งป่าชุมชน ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นชุมชนที่อยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าที่จะนำมาจัดตั้งป่าชุมชนหรือร่วมกับชุมชนในท้องที่อื่นที่มีอาณาเขตติดต่อกับชุมชนที่อยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าที่จะนำมาจัดตั้งป่าชุมชน ซึ่งมีความสามารถร่วมดูแลรักษาป่าชุมชนนั้นได้ที่อยู่ในอาณาเขตเดียวกันรวมตัวกันขอจัดตั้งป่าชุมชน

(๒) เป็นการรวมตัวกันของบุคคลในชุมชนตาม (๑) ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภออันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าที่ขอจัดตั้งเป็นป่าชุมชนไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอโดยมีจำนวนรวมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป

ในกรณีที่ชุมชนประสงค์จะนำพื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนทั้งหมดมาขอจัดตั้งป่าชุมชน จะต้องมีการตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ ให้เสร็จสิ้น และรายงานผลต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบแล้ว

มาตรา ๑๒ ให้บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานกรรมการจัดการป่าชุมชนของชุมชน ตามมาตรา ๑๑ เป็นตัวแทนยื่นคำขอตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อและประวัติของผู้ร่วมขอจัดตั้งป่าชุมชนโดยสังเขป ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามการเป็นสมาชิกป่าชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) รายชื่อคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ซึ่งเลือกตั้งจากผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนตาม (๑) โดยมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามการเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบาย ป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) แผนที่แสดงอาณาเขตและเขตติดต่อของพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนโดยสังเขป

(๔) แผนจัดการป่าชุมชนที่จัดทำขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตาม ความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน มีการกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน และแสดงให้เห็นถึงแผนปฏิบัติการ ป่าชุมชน และวิธีดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา หรือควบคุมดูแลสภาวะแวดล้อมและความหลากหลาย ทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างยั่งยืน โดยต้องไม่ทำให้เกิดการสูญเสีย สภาพความเป็นป่าทั้งในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

(๕) หนังสือยินยอมให้จัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่ อื่นของรัฐตามกฎหมายแต่ละพื้นที่

(๖) เอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม กรณีการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนขนาดใหญ่ ผู้ยื่นคำขอจัดตั้ง ป่าชุมชนต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานประกอบเพื่อให้เห็นว่ามีความสำคัญภาพและมีความสามารถในการดูแลรักษา ป่าชุมชนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ประจักษ์

มาตรา ๑๓ การยื่นคำขอตามมาตรา ๑๒ กรณีที่จังหวัดใดยังไม่เคยมีการจัดตั้งป่าชุมชนมาก่อน ให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ และกรณีที่จังหวัดใดมีการจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแห่งท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดมอบหมาย โดยให้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่รับผิดชอบ

(๒) ศูนย์ป่าไม้แห่งท้องที่ที่รับผิดชอบ

(๓) สถานที่อื่นหรือโดยวิธีการอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

การตรวจสอบคำขอจัดตั้งป่าชุมชน การตรวจสอบพื้นที่ การรังวัดพื้นที่ และการจัดทำรายงาน

มาตรา ๑๔ เมื่อได้รับคำขอจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ แห่งท้องที่ที่อธิบดีมอบหมาย ลงวันที่รับคำขอและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำขอ และเอกสารหรือ หลักฐานต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

กรณีที่คำขอจัดตั้งป่าชุมชนและเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอ หรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าคำขอจัดตั้งป่าชุมชนนั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนทราบ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คำขอและเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน และให้แจ้งวันและเวลาเป็นหนังสือแก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อทำการตรวจสอบ และรังวัดพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน พร้อมทั้งจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนที่ขอจัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คำขอและเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่นำเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ในวันและเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ได้แจ้งเหตุจำเป็นและไม่ได้ขอลือ่นการตรวจสอบและรังวัดดังกล่าว ให้ถือว่าคำขอนั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถนำเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ในวันและเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้ยื่นคำขอแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อกำหนดวันและเวลาในการตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ใหม่ หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามวันและเวลาที่ขอลือ่นอีกไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่กรณีเหตุสุดวิสัย ให้ถือว่าคำขอนั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

มาตรา ๑๖ ให้เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ตรวจสอบพื้นที่ตามคำขอ เพื่อให้ได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน

(๒) ประเภทป่าและสภาพป่าที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน

(๓) การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน

(๔) ข้อมูลการจัดตั้งป่าชุมชน และเหตุแห่งการเพิกถอนป่าชุมชนหรือเหตุที่ไม่ได้รับอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน กรณีที่เป็นการขอจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนแล้ว หรือในพื้นที่ที่เคยมีการขอจัดตั้งป่าชุมชนแล้วแต่ไม่ได้รับอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนแล้วพบว่า พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนบางส่วนเป็นพื้นที่ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ พื้นที่อื่นของรัฐซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐตามกฎหมายใช้หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยหรือจัดการใด ๆ หรือที่ดินที่บุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เจ้าหน้าที่กั้นบริเวณดังกล่าวออกจากพื้นที่ที่จะขอจัดตั้งป่าชุมชน

มาตรา ๑๗ เมื่อเจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ดำเนินการตรวจสอบและรังวัดพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน พร้อมทั้งจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนที่ขอจัดตั้งแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ปิดประกาศคำขอพร้อมทั้งแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนที่ขอจัดตั้งไว้ในที่เปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งท้องที่ที่พื้นที่ป่าที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนตั้งอยู่ หรือ ณ สถานที่อื่นหรือเผยแพร่โดยวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเห็นสมควร เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๑๘ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหนังสือแจ้งนายอำเภอแห่งท้องที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน เพื่อสอบถามความเห็นในการจัดตั้งป่าชุมชน โดยกำหนดให้นายอำเภอแห่งท้องที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งความเห็นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่แจ้งความเห็นภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าไม่คัดค้านให้มีการจัดตั้งป่าชุมชน

มาตรา ๑๙ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลการตรวจสอบคำขอจัดตั้งป่าชุมชน แผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชน และความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดตั้งป่าชุมชนนั้นเสนอคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาการปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๑๗

ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่ระหว่างยื่นคำขอทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน หรือบุคคลซึ่งมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินในพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน มีหนังสือคัดค้านการจัดตั้งป่าชุมชน ให้เจ้าหน้าที่นำข้อคัดค้านดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการจัดทำความเห็นเสนอคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดด้วย

มาตรา ๒๐ รายงานผลการตรวจสอบคำขอจัดตั้งป่าชุมชน การตรวจสอบพื้นที่ การรังวัดพื้นที่ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ผลการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารและหลักฐานที่แนบพร้อมคำขอ
- (๒) ผลการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งป่าชุมชน
- (๓) ผลการตรวจสอบเอกสารรับรองคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกป่าชุมชนและกรรมการจัดการป่าชุมชน
- (๔) รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน
- (๕) ผลการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน
- (๖) ผลการตรวจสอบแผนหรือโครงการของรัฐในการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม หรือสังคม หรือการคุ้มครองพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนและบริเวณโดยรอบ
- (๗) ความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนจัดการป่าชุมชนกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งป่าชุมชน
- (๘) ผลการปิดประกาศคำขอจัดตั้งป่าชุมชน
- (๙) ข้อคัดค้านการขอจัดตั้งป่าชุมชนของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐใด หรือบุคคลซึ่งอยู่ระหว่างยื่นคำขอทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน หรือบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ หรือบุคคลซึ่งได้ที่ดินมาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่ว่าจะอยู่ในท้องที่อื่นเป็นที่ตั้งของพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดตั้งเป็นป่าชุมชนนั้นหรือไม่
- (๑๐) รายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบคำขอ ตรวจสอบพื้นที่ รังวัดพื้นที่ และจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชน

รายงานผลการตรวจสอบคำขอตามวรรคหนึ่ง และตารางเปรียบเทียบข้อมูลการขอจัดตั้งป่าชุมชน ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๔

การดำเนินการกับคำขอที่มีพื้นที่ซ้อนกัน

มาตรา ๒๑ คำขอจัดตั้งป่าชุมชนแต่ละคำขอจะระบุแนวเขตพื้นที่ที่จะจัดตั้งป่าชุมชนซ้อนกันทั้งหมดหรือบางส่วนไม่ได้

ในกรณีที่มีการยื่นคำขอซ้อนพื้นที่กันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในระหว่างระยะเวลาปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๑๗ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ระวังการพิจารณาคำขอที่มีพื้นที่ซ้อนกันทุกคำขอ

(๒) แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอที่มีพื้นที่ซ้อนกันทำความเข้าใจความตกลงร่วมกันเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะจัดตั้งป่าชุมชน องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และแผนจัดการป่าชุมชน ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตามวรรคสองไม่อาจทำความเข้าใจความตกลงร่วมกันได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้เจ้าหน้าที่จำหน่ายคำขอที่ระงับการพิจารณาไว้ออกจากสารบบ

มาตรา ๒๒ เมื่อผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๒๑ ทำความตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ที่จะจัดตั้งป่าชุมชนซึ่งซ้อนกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วให้แจ้งผลความตกลงร่วมกันต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตกลงร่วมกันให้มีคำขอที่ได้ยื่นไว้เพียงคำขอเดียว โดยขอลอนคำขอฉบับอื่น ๆ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอที่คงเหลือไว้ต่อจากขั้นตอนที่ระงับการพิจารณา และจำหน่ายคำขอที่ผู้ยื่นคำขอประสงค์จะขอลอนออกจากสารบบ

(๒) ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตกลงร่วมกันให้จัดทำคำขอฉบับใหม่ และขอลอนคำขอที่ได้ยื่นไว้ทั้งหมดทุกฉบับ ให้เจ้าหน้าที่จำหน่ายคำขอที่ระงับการพิจารณาไว้ทั้งหมดออกจากสารบบ

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่มีการยื่นคำขอซึ่งมีพื้นที่ซ้อนกันทั้งหมดหรือบางส่วนกับพื้นที่ที่ได้มีการยื่นคำขอไว้ก่อนแล้วภายหลังจากที่ล่วงพ้นระยะเวลาปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอตามมาตรา ๑๗ ให้เจ้าหน้าที่จำหน่ายคำขอนั้นออกจากสารบบ และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ส่วนที่ ๕

การพิจารณาอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาคำขอ แผนจัดการป่าชุมชน รายงานผลการตรวจสอบคำขอ และแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนตามมาตรา ๑๙ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานผลการตรวจสอบคำขอ

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอาจพิจารณาอนุมัติให้นำพื้นที่ทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในคำขอจัดตั้งป่าชุมชน หรือพื้นที่บางส่วนจากที่ระบุในคำขอมาจัดตั้งป่าชุมชนก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของป่าชุมชนที่ขอจัดตั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘

(๒) ผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามการเป็นสมาชิกป่าชุมชน ตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามการเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนอยู่ในท้องที่อำเภอเดียวกันกับชุมชนที่ยื่นคำขอ

(๕) พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนต้องไม่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์

(๖) พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนต้องไม่เป็นหรือไม่มีพื้นที่ที่บุคคลใดได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๗) พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนต้องไม่เป็นหรือไม่มีพื้นที่ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์

(๘) พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนต้องไม่เป็นพื้นที่อื่นของรัฐซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐตามกฎหมาย ใช้หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยหรือจัดการใด ๆ

(๙) ขนาดของพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน มีความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชน และศักยภาพของชุมชนในการอนุรักษ์ พันธุ์ จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ในป่าชุมชน

(๑๐) แผนจัดการป่าชุมชนแสดงให้เห็นถึงการอนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนา หรือควบคุมดูแล สภาวะแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน อย่างยั่งยืน โดยจัดทำให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน สภาพภูมิประเทศ และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ปรากฏว่า พื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนทับซ้อนทั้งหมดหรือบางส่วน กับพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดดังต่อไปนี้ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอาจพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้จัดตั้ง ป่าชุมชน หรืออนุมัติโดยมีเงื่อนไขก็ได้ หากมีการกันพื้นที่นั้นออกจากพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว หรือมีหนังสือยินยอมของบุคคลที่ยื่นคำขอทำประโยชน์ หรือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มี หน้าที่และอำนาจในการดูแลพื้นที่ดังกล่าว ให้นำพื้นที่นั้นมาจัดตั้งป่าชุมชนได้

(๑) พื้นที่ที่บุคคลอยู่ระหว่างยื่นคำขอทำประโยชน์

(๒) พื้นที่ที่รัฐมีแผนหรือโครงการที่จะพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สังคม หรือด้านอื่น ๆ หรือการคุ้มครองพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนและบริเวณโดยรอบ

(๓) พื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนเพราะเหตุผลความจำเป็นทางด้านการกิจการเพื่อความมั่นคง ของประเทศ

มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาคำขอ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาข้อเท็จจริง เหตุผลความจำเป็น และผลกระทบต่อประโยชน์ที่บุคคลและชุมชนจะได้รับ รวมทั้งความชัดเจนและแน่นอน ของแผนงานและการขอใช้งบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในการเข้า ดำเนินการในพื้นที่ ตลอดจนการพิจารณาปรับลดขนาดของพื้นที่ หรือการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของพื้นที่เพื่อ ไม่ให้พื้นที่ทับซ้อนกัน ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดนำหลักดังต่อไปนี้มาประกอบการใช้ดุลพินิจด้วย

(๑) หลักความพอสมควรแก่เหตุ และหลักความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับกับสิทธิและเสรีภาพและประโยชน์ที่บุคคลต้องเสียไป

(๒) หลักความเสมอภาคและต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

(๓) หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาแผนจัดการป่าชุมชนแล้วเห็นว่าแผนจัดการป่าชุมชนไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชน แก้ไขแผนจัดการป่าชุมชนได้ โดยต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมิได้แก้ไขแผนจัดการป่าชุมชนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นเงื่อนไขที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจะไม่พิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนได้

มาตรา ๒๙ เมื่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติให้จัดตั้งป่าชุมชนตามคำขอทั้งหมด หรือเพียงบางส่วน หรือโดยกำหนดเงื่อนไข หรือมีมติไม่ให้จัดตั้งป่าชุมชนแล้ว ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีหนังสือแจ้งมติดังกล่าวพร้อมแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอ ผู้มีหนังสือคัดค้านและอธิบดีทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอหรือผู้มีหนังสือคัดค้านตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ได้รับหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๙ แล้ว ไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้มีหนังสือคัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์มติดังกล่าวพร้อมแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งต่อคณะกรรมการนโยบาย ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติ

ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนโยบายตามวรรคสอง ต้องแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งและให้เป็นที่ยุติ และให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าว

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่อธิบดีได้รับหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๙ แล้ว ไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าว ให้อธิบดีเสนอความเห็นพร้อมแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งต่อคณะกรรมการนโยบายภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติ

ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเห็นของอธิบดีให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของอธิบดีกรมป่าไม้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนโยบายตามวรรคสอง ต้องแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งและให้เป็นที่ยุติ และให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าว

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนและให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ โดยอธิบดีเห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๙ และปรากฏว่าไม่มีการอุทธรณ์จนพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐ หรือในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐ หรือพิจารณาความเห็นที่ได้รับจากอธิบดี ตามมาตรา ๓๑ แล้วมีคำวินิจฉัยให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ ให้อธิบดีประกาศการอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่จำนวนเนื้อที่ของพื้นที่ที่อนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนหรือแนวเขตของป่าชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่กำหนดในแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนต่อท้ายรายงานผลการตรวจสอบคำขอตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าหน้าที่แก้ไขแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนให้สอดคล้องกับจำนวนเนื้อที่และแนวเขตของป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการนโยบาย

มีคำวินิจฉัยให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ แล้วแต่กรณี และให้อธิบดีประกาศการอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ประกาศการอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อป่าชุมชน
- (๒) รายชื่อชุมชนที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน
- (๓) สถานะของป่าที่นำมาจัดตั้งป่าชุมชน
- (๔) ที่ตั้งของป่าชุมชน
- (๕) จำนวนเนื้อที่ของพื้นที่ที่จัดตั้งป่าชุมชน
- (๖) เงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน (ถ้ามี)
- (๗) ตำแหน่งและผู้ดำรงตำแหน่งประกาศอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน
- (๘) แผนที่แสดงแนวเขตป่าชุมชนซึ่งจัดทำตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดที่ออกตามความใน

มาตรา ๓๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ แนบท้ายประกาศ

ประกาศอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ส่วนที่ ๖

การขยายเขตป่าชุมชน

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนอาจขยายเขตป่าชุมชนได้ โดยพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนต้องอยู่ในอำเภอดียวกันกับป่าชุมชนเดิมที่ขอขยายเขต และเป็นป่าชุมชนที่อยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการป่าชุมชนตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
  - (๒) เป็นป่าชุมชนที่อยู่ในกลุ่มป่าชุมชนดีมากในปีก่อนที่จะมีการยื่นคำขอขยายเขตป่าชุมชน
- ตามการประเมินผลการจัดการป่าชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๒๖ (๘) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เป็นการขอขยายเขตป่าชุมชนเข้าไปในพื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนแล้ว ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนนั้นจะต้องมีการตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่ หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่จนเสร็จสิ้น และรายงานผลต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบแล้ว

มาตรา ๓๕ ให้ประธานกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ประสงค์จะขยายเขตป่าชุมชนเป็นผู้ยื่นคำขอขยายเขตป่าชุมชนต่อเจ้าหน้าที่ โดยต้องแสดงเหตุผลและรายละเอียดโดยชัดแจ้งตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนจัดการป่าชุมชนฉบับใหม่ ที่ปรับปรุงข้อมูลให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ป่าชุมชนที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ป่าชุมชนเดิมทั้งหมดและพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน โดยจัดทำตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนที่มีอยู่เดิม มีการกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียวให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน และแสดงให้เห็นถึงแผน และวิสัยทัศน์การอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา หรือควบคุมดูแลภาวะแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างยั่งยืน โดยต้องไม่ทำให้เกิดการสูญเสียสภาพความเป็นป่าทั้งในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์

(๒) แผนที่แสดงอาณาเขตและเขตติดต่อของพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนโดยสังเขป

(๓) หนังสือยินยอมให้จัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐจากหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐตามกฎหมายแต่ละพื้นที่

มาตรา ๓๖ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การยื่นคำขอขยายเขตป่าชุมชน และเมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้ว ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่การตรวจสอบคำขอขยายเขตป่าชุมชน การรังวัดพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน และการดำเนินการกับคำขอขยายเขตป่าชุมชนที่มีพื้นที่ซ้อนกันโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลดังต่อไปนี้ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคำขอขยายเขตป่าชุมชนด้วย

(๑) สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน

(๒) ประเภทป่าและสภาพป่าที่ขอขยายเขตป่าชุมชน

(๓) การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน

(๔) ข้อมูลการจัดตั้งป่าชุมชนเดิมที่ขอขยายเขต

(๕) ประวัติการขอใช้พื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน กรณีที่เป็นการขอขยายเขตป่าชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชนที่เคยถูกเพิกถอนแล้ว หรือในพื้นที่ที่เคยมีการขอจัดตั้งป่าชุมชนแล้วแต่ไม่ได้รับอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชน หรือในพื้นที่ที่เคยมีการขอขยายเขตป่าชุมชนแล้วแต่ไม่ได้รับอนุมัติขยายเขตป่าชุมชน

มาตรา ๓๘ รายงานผลการตรวจสอบคำขอขยายเขตป่าชุมชน อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(๑) ผลการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารและหลักฐานที่แนบพร้อมคำขอขยายเขตป่าชุมชน

(๒) รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลการจัดตั้งป่าชุมชนเดิมที่ขอขยายเขต

(๔) ผลการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนและบริเวณโดยรอบ

(๕) พื้นที่ที่รัฐมีแผนหรือโครงการที่จะพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สังคมหรือด้านอื่น ๆ หรือการคุ้มครองพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป่าชุมชนและบริเวณโดยรอบ

(๖) ความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนจัดการป่าชุมชนกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนที่ขอขยายเขต

(๗) ผลการปิดประกาศคำขอขยายเขตป่าชุมชน

(๘) ข้อคัดค้านการขอขยายเขตป่าชุมชนของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐใดหรือบุคคลซึ่งอยู่ระหว่างยื่นคำขอทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ขอขยายเขตป่าชุมชน หรือบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ หรือบุคคลซึ่งได้ที่ดินมาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่ว่าจะอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ที่ประสงค์จะขอขยายเขตป่าชุมชนนั้นหรือไม่

(๙) รายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบคำขอขยายเขตป่าชุมชน ตรวจสอบพื้นที่รังวัดพื้นที่ และจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตป่าชุมชนที่ขอขยายเขต รายงานผลการตรวจสอบคำขอขยายเขตป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง และตารางเปรียบเทียบข้อมูลการขอใช้พื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชน ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ ในการพิจารณาอนุมัติขยายเขตป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด อาจพิจารณาอนุมัติขยายเขตป่าชุมชน โดยอนุมัติพื้นที่ทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในคำขอขยายเขตป่าชุมชนหรือพื้นที่ บางส่วนจากที่ระบุในคำขอขยายเขตป่าชุมชนก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๓๓
- (๒) ขนาดพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนสอดคล้องกับขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนตามระเบียบ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๒๖ (๘) แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๓) พื้นที่ที่กำหนดตามมาตรา ๒๕ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) หรือ (๘)
- (๔) ขนาดของพื้นที่ที่ขอขยายเขตป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน มีความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชน และศักยภาพของชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน
- (๕) แผนจัดการป่าชุมชนแสดงให้เห็นถึงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา หรือควบคุมดูแลสภาวะแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างยั่งยืน โดยจัดทำตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนเดิมที่ขอขยายเขต สภาพภูมิประเทศ และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน

มาตรา ๔๐ให้นำความในมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอขยายเขตป่าชุมชน ของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดและการอนุมัติขยายเขตป่าชุมชนโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ประกาศอนุมัติขยายเขตป่าชุมชน ต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อป่าชุมชน
- (๒) รายชื่อชุมชนเดิม และชุมชนอันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าที่ขอขยายเขตป่าชุมชน
- (๓) สถานะของป่าที่นำมาขยายเขตป่าชุมชน
- (๔) ที่ตั้งของป่าชุมชนที่ขยายเขต
- (๕) จำนวนเนื้อที่ของพื้นที่ที่ขยายเขตป่าชุมชน
- (๖) เงื่อนไขในการขยายเขตป่าชุมชน (ถ้ามี)
- (๗) ตำแหน่งและผู้ดำรงตำแหน่งประกาศอนุมัติขยายเขตป่าชุมชน
- (๘) แผนที่แสดงแนวเขตป่าชุมชนที่ขยายเขตซึ่งจัดทำตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดที่ออกตาม ความในมาตรา ๓๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ แนบท้ายประกาศ ประกาศอนุมัติขยายเขตป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

หมวด ๓

การจัดการป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

มาตรา ๔๒ เมื่อได้ประกาศการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐแล้ว ให้ผู้ซึ่งมีรายชื่ออยู่ใน บัญชีตามมาตรา ๒๕ (๒) เป็นสมาชิกป่าชุมชน และ (๓) เป็นคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

ประเภท คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของสมาชิกป่าชุมชนและกรรมการจัดการป่าชุมชน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาชิกป่าชุมชน การเลือกตั้งคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน องค์ประกอบและจำนวน กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การดำรงตำแหน่งแทนกรรมการจัดการป่าชุมชนที่พ้นจาก

ตำแหน่งก่อนครบวาระให้นำระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยสมาชิกป่าชุมชนและกรรมการจัดการป่าชุมชน ที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การจัดการป่าชุมชน ให้กระทำโดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนร่วมกับสมาชิกป่าชุมชน ซึ่งต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนและแผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ทั้งนี้ การแสดงเจตนาของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้กระทำโดยมติคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นตามมาตรา ๔๙
- (๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน หลักเกณฑ์การรับบุคคลเป็นสมาชิกป่าชุมชน และการจัดการทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชน ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่นำมาใช้บังคับตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้
- (๓) ดูแลรักษาป่าชุมชน บำรุงและฟื้นฟูป่าชุมชน ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ป่าชุมชน
- (๔) ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชน รวมทั้งจัดทำบัญชีทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดที่ออกตามความในมาตรา ๔๔ (๔) และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และรายงานให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบทุกปี
- (๕) ดูแลให้สมาชิกป่าชุมชนปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับตาม (๒) ออกจากป่าชุมชน หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ ในเขตป่าชุมชน เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับตาม (๒) หรือพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือตามพระราชกฤษฎีกา
- (๗) โกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมเมื่อเกิดความขัดแย้งในการจัดการป่าชุมชน
- (๘) ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่มีการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือตามพระราชกฤษฎีกา
- (๙) มีมติรับบุคคลเป็นสมาชิกป่าชุมชน หรือมีมติด้วยคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้สมาชิกป่าชุมชนพ้นจากการเป็นสมาชิกป่าชุมชน
- (๑๐) ดำเนินการตามความเห็นสมควรเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

การออกข้อบังคับตาม (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก่อน

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือกรรมการจัดการป่าชุมชนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจมีมติให้กรรมการจัดการป่าชุมชนทั้งคณะหรือกรรมการจัดการป่าชุมชนที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่พ้นจากการเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชน และมีให้ผู้นั้นกลับมาเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชนอีก

มาตรา ๔๕ สมาชิกป่าชุมชนมีหน้าที่ในการดูแลรักษาป่าชุมชน ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน และข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและแผนจัดการป่าชุมชน
- (๒) ร่วมมือกับทางราชการในการดูแลรักษาป่าชุมชน สัตว์ป่า และทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน
- (๓) ร่วมมือกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน

สมาชิกป่าชุมชนที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจมีมติให้สมาชิกป่าชุมชนผู้นั้นพ้นจากการเป็นสมาชิกป่าชุมชนได้

มาตรา ๔๖ แผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแล้วให้ใช้บังคับได้เป็นเวลาห้าปี

ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเสนอแผนจัดการป่าชุมชนต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติก่อนแผนจัดการป่าชุมชนเดิมหมดอายุไม่น้อยกว่าหกเดือน

ในการพิจารณาแผนจัดการป่าชุมชน หากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเห็นว่าแผนจัดการป่าชุมชนไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนแก้ไขแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดไม่อนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนตามวรรคสองให้นำความในมาตรา ๓๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์มติและการพิจารณาอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนใหม่แล้วให้นำแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวมาใช้บังคับถัดจากวันที่แผนจัดการป่าชุมชนเดิมหมดอายุลงหรือในวันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด แล้วแต่กรณี

ในระหว่างที่แผนจัดการป่าชุมชนเดิมหมดอายุลง ถ้าคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดยังไม่อนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนใหม่ให้นำแผนจัดการป่าชุมชนเดิมมาใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนใหม่

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนประสงค์จะปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชนในระหว่างที่แผนจัดการป่าชุมชนยังไม่หมดอายุ ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเสนอแผนจัดการป่าชุมชนที่ปรับปรุงแล้วต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติ และให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนที่ปรับปรุงแล้วให้นำแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวมาใช้บังคับแทนแผนจัดการป่าชุมชนเดิมในวันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนอาจขอขยายเขตป่าชุมชนหรือขอให้เพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรายละเอียดโดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการขอขยายเขตป่าชุมชนให้นำความในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เป็นการขอเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน เมื่ออธิบดีกรมป่าไม้มีคำสั่งให้เพิกถอนป่าชุมชนตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๘ แล้ว ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชนให้สอดคล้องกับพื้นที่ของป่าชุมชนที่ลดลง และเสนอคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีมีคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ไว้โดยรอบเพื่อให้ประชาชนเห็นได้ว่าเป็นเขตป่าชุมชน รวมทั้งต้องจัดให้มีการซ่อมแซมหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นที่ชำรุด เสียหาย หรือสูญหายด้วย และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการนี้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบ ในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้นำระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการจัดทำหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น เพื่อแสดงแนวเขตป่าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ออกตามความในมาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ภายในป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชนมีสิทธิเข้าป่าชุมชนเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและมีสิทธิใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเก็บหาของป่าในป่าชุมชน

(๒) การใช้ประโยชน์จากไม้ให้ทำได้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยต้องไม่ใช้ประโยชน์จากไม้ทรงคุณค่าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และให้ทำได้ตามความจำเป็นเพียงเฉพาะเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น

(๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในป่าชุมชนให้ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น

การใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนอาจใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนได้ ทั้งนี้ ภายใต้แผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

ในการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเสื่อมสภาพแก่ป่าชุมชน หรือทำให้เสียหายหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือชมธรรมชาตินอกเส้นทางหรือบริเวณที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนกำหนดหรือทำเครื่องหมายไว้

(๓) จัดบริการที่พักแรมในพื้นที่ป่าชุมชนแก่นักท่องเที่ยวหรือบุคคลใด ๆ เว้นแต่กรณีมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการกางเต็นท์หรือพักแรมในพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนที่ได้กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชน

(๔) จัดกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสียงดังหรือกระทำการอันเป็นการรบกวนหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ หรืออาจเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น สัตว์ หรือสิ่งมีชีวิตอื่น

(๕) ใช้สถานที่ในป่าชุมชนกระทำการกิจกรรมที่เสื่อมเสียศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

(๖) นำอาวุธปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง ประทัด หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตราย ก่อให้เกิดเสียงดังและอาจเกิดเพลิงไหม้เข้าไปในป่าชุมชน

มาตรา ๕๒ การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือสมาชิกป่าชุมชนจะให้บุคคลที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชนกระทำการแทนมิได้ เว้นแต่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชนที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมอบหมาย

กรณีเป็นการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนของสมาชิกป่าชุมชนต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชนที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมอบหมาย

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้ความเห็นชอบให้บุคคลที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชนเข้าไปถ่ายทำภาพยนตร์ สารคดี โฆษณา หรือสื่อเผยแพร่ ในพื้นที่ป่าชุมชนต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชนที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมอบหมาย

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน หากยังไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนในเรื่องดังกล่าว

ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับแผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือสมาชิกป่าชุมชนมีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในป่าชุมชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหาย อันเนื่องมาจากประสบเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต ให้นำระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ บุคคลที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชนมีสิทธิเข้าป่าชุมชนเพื่อการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พักผ่อนหย่อนใจ และเก็บหาของป่าได้เฉพาะเท่าที่กำหนดในข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๔๔ (๒)

มาตรา ๕๗ บรรดาไม้และของป่าที่ได้มาจากป่าชุมชนตามแผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ หรือตามหลักเกณฑ์ที่พระราชกฤษฎีกานี้ หรือพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง หรือค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า

มาตรา ๕๘ เงินค่าปรับที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเกิดจากการกระทำความผิดในป่าชุมชนแห่งใด ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการป่าชุมชน นั้นเป็นจำนวนร้อยละห้าสิบของเงินค่าปรับดังกล่าว ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ให้นำระเบียบที่ อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังที่ออกตามความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือ ค่าบริการ จากบุคคลที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชนเนื่องในการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนก็ได้

เงินที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง เงินค่าปรับตามมาตรา ๕๘ เงินที่มีผู้บริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐบาลและเงินรายได้อื่น ๆ ให้ตกเป็นของทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการจัดการป่าชุมชน หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการตามวรรคหนึ่ง และหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการรับ การรักษาและการใช้จ่ายเงินตามวรรคสอง ให้นำระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการรับ การรักษาและการใช้จ่ายเงินรายได้ของป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีอำนาจทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนกลางของป่าชุมชนและดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนได้

การทำนิติกรรมและการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมติของคณะกรรมการจัดการ ป่าชุมชนจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการจัดการป่าชุมชนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และเมื่อคณะกรรมการมีมติ เป็นประการใดแล้ว จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้กรรมการคนใดคนหนึ่งทำนิติกรรมและดำเนินคดีเกี่ยวกับ ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนแทนคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนก็ได้

มาตรา ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกานี้ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สัตว์ พืช ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน ให้กรมป่าไม้มีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการเคลื่อนย้ายสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหายหรือกระทำให้สิ่งนั้น หมดสภาพความเป็นอันตรายหรือความเป็นพิษ ตลอดจนการนำเอาของนั้นมาเก็บ กัก หรือรักษาไว้

(๒) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการทำให้ทรัพยากรธรรมชาติกลับคืนสู่สภาพเดิม

(๓) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการช่วยเหลือเยียวยาบุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเนื่องใน ความเสียหายนั้น

(๔) ค่าดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐในการประเมินความเสียหายและประเมินค่าใช้จ่ายในการ เยียวยาผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของบุคคล

(๕) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่รัฐได้จ่ายในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้รับค่าสินไหมทดแทน ตามกฎหมาย

(๖) มูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่เสียหาย

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการส่วนใดตาม วรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่การกระทำหรือละเว้นกระทำการใดตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิก ป่าชุมชนในการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชน ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีอำนาจเข้า เป็นโจทก์ร่วมกับกรมป่าไม้หรือมีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนได้

มาตรา ๖๒ ให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำการหรือละเว้นกระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ก็ตาม และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สัตว์ พืช ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ ในการดำเนินคดีตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนอาจขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ก็ได้ และให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมิได้ดำเนินการฟ้องคดีให้อธิบดีมีอำนาจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาฟ้องคดีดังกล่าวเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายเพื่อจ่ายให้เป็นทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนนั้นได้

มาตรา ๖๕ บทบัญญัติในมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ ไม่เป็นการลบล้างหรือจำกัดหน้าที่และความรับผิดชอบที่บุคคลมีอยู่ตามบทบัญญัติของกฎหมายอื่น และไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่จะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตน

หมวด ๔

การควบคุมดูแลป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

มาตรา ๖๖ ภายในป่าชุมชน ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดถือ ครอบครอง หรือใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกิน

(๒) ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ขุดหาแร่ ลำสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน เว้นแต่เป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน หรือเป็นการกระทำของกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนหรือสมาชิกป่าชุมชน ตามแผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

(๓) ใช้ประโยชน์จากไม้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามมาตรา ๕๐ (๒) หรือมาตรา ๕๕

(๔) ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง เว้นแต่เป็นการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๔๔ (๓) เช่น การสร้างหอดูไฟป่า ฝายชะลอน้ำที่ปกลาดตระเวน หรือศาลาเรียนรู้ โดยสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวต้องมีลักษณะกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม่เป็นการทำลายสภาพธรรมชาติเดิม และต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก่อน

มาตรา ๖๗ เพื่อประโยชน์ในการปกป้อง รักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนให้เป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ให้เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนซึ่งคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแต่งตั้ง มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบพื้นที่และตรวจตราดูแลการดำเนินการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนของสมาชิกป่าชุมชนและบุคคลที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชน และการดำเนินกิจการต่าง ๆ ในป่าชุมชน

(๒) แนะนำ ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกแก่บุคคลในชุมชนและบุคคลที่อยู่รอบพื้นที่ป่าชุมชน ในการดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน รวมทั้งรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

(๓) ป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามพระราชกฤษฎีกา

(๕) รายงานคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเมื่อปรากฏว่ามีกรณีจะต้องเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนตามมาตรา ๖๗ หากพบว่าผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชกฤษฎีกา ระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย หรือข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ทัน ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในป่าชุมชนได้ หากผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากป่าชุมชน และให้รายงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๖๙ ผู้ใดจะเข้าไปกระทำการในป่าชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดโดยในการอนุญาตอาจกำหนดให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจนั้นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจทางวิชาการของกรมป่าไม้ หน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ต้องแจ้งให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบและต้องรายงานผลการศึกษาดังกล่าวให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ห้ามมิให้นำทรัพยากรชีวภาพออกจากป่าชุมชน เว้นแต่

(๑) ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด หรือ

(๒) ได้แจ้งให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบ กรณีที่เป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่อื่นของรัฐ

มาตรา ๗๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในป่าชุมชนเพื่อตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการเกี่ยวกับป่าชุมชนและการปฏิบัติตามนี้ และในกรณีที่พบว่าคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา ให้รายงานผลต่ออธิบดีโดยมิชักช้า

(๒) สั่งให้ผู้นั้นผู้ใดออกจากป่าชุมชน หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในป่าชุมชน ในกรณีที่มิชอบเท็จจริงปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๓) ค้นบุคคลหรือยานพาหนะ ในกรณีที่มิชอบเท็จจริงเชื่อว่ามีกระทำความผิดตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ใช้หรือได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชกฤษฎีกานี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินคดี

มาตรา ๗๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๗๒ ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๗๐ (๔) ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ขอรับคืนภายในสองปี นับแต่วันที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๗๐ (๔) ถ้าในขณะที่ยึดไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของเพื่อขอรับคืนภายในสองปีนับแต่วันยึด ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ทรัพย์สินที่อายัดไว้ตามมาตรา ๗๐ (๔) ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถอนการอายัดทรัพย์สินนั้นโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดถึงแก่ความตาย ให้ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๗๐ (๔) ตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นถึงแก่ความตายและทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้คืนทรัพย์สินนั้นให้แก่ทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น

การดำเนินการแก่ทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๗๐ (๔) มีสภาพเป็นของสดของเสียได้ หรือในกรณีที่การเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าแห่งสิ่งของนั้น หรือจะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นให้ดำเนินการตามควรแก่กรณีตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดก็ได้

ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามวรรคหนึ่ง อาจขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่อธิบดีกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว เงินที่ขายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระที่เกี่ยวข้องแล้วเหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๗๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพบว่า คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ ระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย หรือข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งการให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนดังกล่าว กระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ตามความเหมาะสม

ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการนโยบายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเว้นแต่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการนโยบายจะสั่งเป็นอย่างอื่น

การดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่กระทบสิทธิกรรมป่าไม้ที่จะดำเนินคดีกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน

มาตรา ๗๘ อธิบดีมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามดูแล การดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด และอาจสั่งให้กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดได้

มาตรา ๗๙ อธิบดีอาจขอให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกระทำการหรือยับยั้ง การกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีและระเบียบของ คณะกรรมการนโยบาย

เมื่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดได้รับแจ้งจากอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาและแจ้งผลให้อธิบดีทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำขอ

ในกรณีที่อธิบดีไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดที่แจ้ง ตามวรรคสอง ให้อธิบดีนำเสนอคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งผลและให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกานี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือ มีสิ่งอื่นใดในป่าชุมชน ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการฝ่าฝืน ทำลายหรือ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดนั้นออกไปจากป่าชุมชน หรือกระทำการใด ๆ ตามควรแก่กรณีภายในเวลาที่ กำหนด

ในกรณีที่ผู้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทา ความเสียหายแก่ป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจะทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่น ใดนั้น หรือกระทำการใด ๆ ตามควรแก่กรณีเสียเองก็ได้ และผู้กระทำการฝ่าฝืนมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายและ เงินเพิ่มในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด กระทำการเสียเอง

หมวด ๕

การเพิกถอนป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

ส่วนที่ ๑

การเพิกถอนป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ

กรณีหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่ไม่ยินยอมให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชน

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์ให้ใช้พื้นที่ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อจัดตั้งป่าชุมชนแห่งใดต่อไป ให้มีหนังสือแจ้งความเห็นพร้อมแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งมายังสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าชุมชนนั้นตั้งอยู่ และให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่แจ้งความเห็นของหน่วยงานของรัฐให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนแห่งนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหนังสือจากหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๘๒ เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ตามมาตรา ๘๑ แล้วให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจัดทำหนังสือแจ้งความประสงค์จะคัดค้านหรือไม่คัดค้านความเห็นของหน่วยงานของรัฐ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานแสดงความเห็นของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนมายังสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนประสงค์จะคัดค้านความเห็นของหน่วยงานของรัฐให้จัดทำหนังสือคัดค้านที่แสดงให้เห็นถึงเหตุผลความจำเป็น ประโยชน์ที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับจากการจัดตั้งป่าชุมชน และแผนจัดการป่าชุมชนที่แสดงให้เห็นถึงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน

มาตรา ๘๓ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้หน่วยงานของรัฐทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๘๒

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนคัดค้านความเห็นของหน่วยงานของรัฐ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่จัดการประเมินผลการดำเนินงานของป่าชุมชนแห่งนั้น พร้อมให้ความเห็นประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน และให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดนำหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ประกอบการพิจารณาด้วย

(๑) การรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) ผลการประเมินการจัดการป่าชุมชนที่ผ่านมา

(๓) งบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากหน่วยงานของรัฐที่ได้ใช้ไปในการดูแลรักษาและจัดการป่าชุมชน

ในการพิจารณาให้ความเห็นดังกล่าวคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอาจขอให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและหน่วยงานของรัฐมาชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็นหรือส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่และให้มีหนังสือแจ้งมติพร้อมแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งให้กรมป่าไม้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และหน่วยงานของรัฐทราบ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดต้องแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้งและให้เป็นที่สุด และให้กรมป่าไม้ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าว

กรณีคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีคำวินิจฉัยให้ป่าชุมชนนั้นเป็นอันถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีกรมป่าไม้ประกาศการเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนนั้นในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

การเพิกถอนป่าชุมชนให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และในกรณีที่เป็นการเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย

ในระหว่างรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ไม่เป็นเหตุให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนต้องระงับการจัดการป่าชุมชน

มาตรา ๘๔ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไม่คัดค้านความเห็นของหน่วยงานของรัฐให้ป่าชุมชนนั้นเป็นอันถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี และให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่รายงานกรมป่าไม้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและให้อธิบดีกรมป่าไม้ประกาศการเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนนั้นในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

การเพิกถอนป่าชุมชนให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และในกรณีที่เป็นการเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่อธิบดีประกาศเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้นำความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๓ ตามระเบียบกรมป่าไม้ที่ออกตามความในมาตรา ๔๔ (๔) และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมให้ใช้พื้นที่บางส่วนจัดตั้งป่าชุมชนและอธิบดีได้ประกาศเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วนในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชนนั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนที่มีอยู่เดิมและกำหนดสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชนให้เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนที่ลดลงและสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกานี้ และเสนอแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในหกเดือนนับแต่วันที่อธิบดีได้ประกาศเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วนในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีเมื่อเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วนแล้ว ปรากฏว่าสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชนที่ยังคงอยู่ไม่ขัดกับพระราชกฤษฎีกานี้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะไม่ปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชนใหม่ก็ได้

มาตรา ๘๗ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาแผนจัดการป่าชุมชนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแผนจัดการป่าชุมชน

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาแผนจัดการป่าชุมชนแล้วเห็นว่าแผนจัดการป่าชุมชนไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนแก้ไขแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

มาตรา ๘๘ เมื่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งมติดังกล่าวให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน ให้นำแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวมาใช้บังคับในวันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติไม่อนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีสิทธิอุทธรณ์มติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดต่อคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์มติของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนประจำจังหวัด และการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
การเพิกถอนป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐตามคำสั่งของอธิบดี

มาตรา ๘๙ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนขอให้เพิกถอนป่าชุมชนตามมาตรา ๔๘
- (๒) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทอดทิ้งไม่จัดการฟื้นฟูป่าชุมชนนั้นต่อไป
- (๓) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชกฤษฎีกานี้ อันจะเป็นเหตุให้ป่าชุมชนได้รับความเสียหายหรือมีเหตุไม่ควรไว้วางใจให้จัดการป่าชุมชนต่อไป

(๔) เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านการกิจการเพื่อความมั่นคงของประเทศ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพบเหตุตาม (๒) หรือ (๓) และเห็นเป็นการสมควรให้เพิกถอนป่าชุมชน ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแจ้งต่ออธิบดีเพื่อสั่งเพิกถอนป่าชุมชนต่อไป หรือในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบเหตุตาม (๒) หรือ (๓) ให้รายงานต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนป่าชุมชน

เมื่ออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนแล้ว ให้อธิบดีแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนเพราะเหตุตาม (๒) (๓) หรือ (๔) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนต่อคณะกรรมการนโยบายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากอธิบดี และให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการเพิกถอนป่าชุมชนเพราะเหตุตาม (๒) หรือ (๓) ห้ามมิให้กรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นกลับมาเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้อีก

การเพิกถอนป่าชุมชนให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและในกรณีที่เป็นการเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย

มาตรา ๙๐ ป่าชุมชนใดที่ถูกเพิกถอนทั้งหมด ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้น และรายงานผลต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศการเพิกถอนป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง กรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นไม่มีสิทธิยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนอีก จนกว่าคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ

เมื่อได้ตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่เสร็จสิ้นแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินส่วนกลางส่วนที่เป็นสิ่งหาปริมาตรทรัพย์เหลืออยู่เท่าใดให้ตกเป็นของกรมป่าไม้หรือมอบให้แก่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนอื่นเพื่อใช้ในการจัดการป่าชุมชนนั้นต่อไป ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

มาตรา ๙๑ ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอน ถ้าเป็นไม้หรืออสังหาริมทรัพย์ ให้ตกเป็นของแผ่นดินและให้กรมป่าไม้จัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดต่อไป

มาตรา ๙๒ ป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๘๙ อาจมีการนำพื้นที่ดังกล่าวมาขอจัดตั้งป่าชุมชนใหม่อีกก็ได้ และให้นำความในหมวด ๒ การจัดตั้งป่าชุมชน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี